

Виходить
два рази
на
тиждень.

Адміністрація:
„Нар. Базар“
в Стрию.

СТРИЙСЬКИЙ ВІСТНИК

Поодиноке
число
коштує
50
сот.

Орган Повітового Комісаріату.

Рік II.

Стрий, дня 9. січня 1919.

Ч. 3.

ПРИКАЗ Ч. 3. ОБЛАСТНОЇ КОМАНДИ.

Стрільці!

Зближась Різдво — сьвято мира...

Однак звуки дзвонів, що звіщають се Велике Сьвято, мишають ся з прикритим клекотом скорострілів і гуком гармат.

Наш відвічний ворог (Лях) силує нас тримати оружє в руці — і не позваляє, щоб ми се Велике Сьвято сьвяткували серед нашої рідні — він силує нас до бою.

Вас, Стрільці і Стрільці, вимагаю до послідного зусилля вигнати сего відвічного ворога з нашої землі, перенести кроваве марево війни в сего країну і цим змусити сего кровожадного ворога до мира.

Почуте військових обовязків ще не всюди дозрело.

Будьте переконані, що лиш добрими і керними жовнірами можемо щось осягнути.

Цілий сьвіт вас подивляв, коли Ви з львинсю завзятістю і вільважи боролись серед скал і відвічних снігів полудневого Тиролю і над берегами П'яви. А бій сей йшов прецінь о жажду панованя чужих і далеких нам чинників.

Покажіть усьому сьвітови, що за волю і долю рідної України Ви ще гарнійше і завзятійше боротись потрафите.

Дасть Бог, що Великдень сьвяткувати вже будем серед мира!

Замовкне проразливий свист стрілен, клекіт скорострілів і гук гармат, а весна, що збудить природу до нового життя, принесе нам велике сьвято Мира і Волю — Долю для Неньки-України.

Із глибини душі бажаю Вам Всім веселих Сьвят!

КОССАК, полковник в. р.

СТРІЛЬЦІ!

Звершились мрії, які кождий ширий Українець від дави лелїв в глибині своєї душі.

Галицькі землі злялись, нерозривно злучились з землями наддніпрянськими в одну велику соборну Україну.

В огни і крови куєсь доля Великої України, тяжкими боями здобуваємо Єї свободу. Надійшла хвиля, коли зачинати мусимо будову нашої спільної Вітчизни, щоб на будуче могли ми зажити спокійно на волі і свободі.

Однак перед нами ще тяжка праця.

З границь нашої країни вигнати мусимо нашого відвічного ворога, війну перенести далеко в ворожу країну, змусити ворога до мира, а рівночасно зайнятись будовою нашої Держави.

Ся задача вимагати буде великих зусиль і здорового розсудку.

Мимо віковичного кріпацтва і неволі не вдалось Ляхови знищити здорового розсудку нашого народу. З тим розсудком і з вредженою кождому Українцеві охотою до праці хочемо приступити до відбудованя нашої Вітчизни.

Памятайте однак, що лиш згода і кариість зробить Вітчизну нашу великою.

Тримайтесь разом, працюймо спільно і виконуймо точно прикази нашого Начальства, з тою провідною думкою, що навіть найнезначійша задача, але докладно перепроваджена, має дуже велике значіне.

Працюймо чесно, а мир, спокій, цвітучі поля, богатство, добробит будуть з вдячністю згадувати будівничих нашої дорогої Неньки-України.

КОССАК, полковник в. р.

БІБЛІОТЕКА
НАУЧНА
Г. Гавриш

Святочний обхід проголошеного з'єднання України.

Широким відгомном відбилась телефонічна вістка, яка наспіла 3. с. м. вечером про ухвалу Нац. Ради що до злуки українських земель бувшої Австро-Угорщини з придніпрянською Україною. Хоча ми усі сеї хвалі надіяли ся, так мимо сего потрясла нас вона до глибини. Усюда по місті була загальною темою і розійшла ся блискавицею і по повіті. Акт такої ваги не міг лишити ся і без зверхньої маніфестації, яка відбула ся в неділю 5. с. м. По старому звичаю почала ся вона відспіванням благодарственої Служби Божої, яку відправив о. декан Шанковський на площі під церквою в асисті численного духовенства. Відповідно до хвилі виголосив проповідь краснорічивий о. Матковський. В богослуженню взяли участь безчисленні твари народа і цілий стрийський гарнізон під проводом полк. Коссака. Рівночасно сходяв ся народ з поблизьких громад під проводом своїх душпастирів зі Станькова, Фалиша, Моршина, Долгого, Лисятч, Лопатник, Сихова, Татарська і т. д.

По богослуженню уладив ся маніфестаційний похід населення з військом, примасним сосникою. Похід розпочав ескадрон кінноти, за ним відділ, убраний з шеломи, даліше ішли 3 сотні Петлюрівських козаків, за ними 4 курії галицьких козаків, відділ пів сотні скорострільів і батарея легкої артилерії. Вкінці цілий штаб з полк. Коссаком, за військом цивільні власти, організації мійські і повітові селяни, (богаті селянок і дівчат) з 16 прапорами після громад уставлені, з деяких громад шкільні діти в парах. Похід порушував ся через ринок, головними улицями і знова зайшов на ринок, а тривав 25 минут, взяло в нім участь несповна 10.000 людей. Військо уставилось на ринку в чотирикутник, а публіка довкола ринку. На середині ринку пов. комісар Др. Гарасимів проголосив урядово і торжественно ухвалу злуки обох України на всі чотири сторони, а опісля промовило до зібраної публіки з бальконів трох бесідників: Др. Калитовський, п. Павлюк і п. Берегуляк, які підносили вагу хвилі.

Після промов цивільне населення віддало привіт війську, уставивши ся з прапорами на хіднику ул. 3. Мая. Одушевленню населення і співам не було кінця. Рекорд в тім напрямі належить ся гарним дівчатам добрівлянським. Оклики „слава“ не вмовкали.

На розі алеї уставив ся полк. Коссак з цілим офіцерським корпусом і зі своєї сторони відбрав привіт війська. Піднесене духом населення розійшло ся опісля в найбільшій порядку домів.

Стрий, 5. 1. 1919.

Приїзжі офіцери з Києва розповідають, що війська Петлюри увійшли вже на Холмську землю.

У північній Харківщині московські большевики нападають на села, хліб увесь забирають і увозять

в Московщину. Села виглядають по їх відході, як по нападі Татар. Розстрілюють головні інтелігентів та селян. Між иншим вирізали цілу сімю письменниць Єфименко, не зважаючи на старість, хиба тільки за се, що була українською.

Петлюрівці стоять довкола Одеси на яких 6 верств.

В Києві вже визначена делегація на мирову конференцію; в склад її входять на першім місци Грушевський та Шелухін. На длях мала там прихати американська місія.

КИВ 28. XII. З авторитетного джерела оповіщають, що бувші гетьманські старшини і добровольці розсипались зараз по селах і робітничих центрах, де виступають як большевицькі агітатори. Головно багато їх є на Катеринославщині, Херсонщині й на Поділлі: в районі Жмеринка-Вінниця. Всюди де вони з'являються, поширюють большевицькі ідеї і заснують союзи. Народня влада на Україні видала наказ, щоби супроти цих реакціонерів, які для досягнення своїх власних інтересів вдягнули на себе маску большевизму, приміняти як найгостріші міри. Багато в них вже виловлено й розстріляно. Між розстріляними знаходився штаб-капітан добровольчої армії Орлов, прапорщик південної армії Денісов і підполковник Харілко. Із документів, які у них відібрано, видно, що вони стоять в тісному звязку з російською місією в Ясах і Константинополі.

З життя учительства.

Сколе 29. XII. 1918.

Вчера по полудни в кімнаті мійської школи, відбулись організаційні збори українського народного учительства Скольщини, з порядком денним: відновлення повітового Кружка „Взаємної помочі учительської“.

На зборах явилось 25 душ учительства Українців, що на загальне число 33 українських сил в повіті, показує на велике заінтересовання, з яким учительство ставить ся в сучасний момент до станової справи.

На збори прийшли запрошені Вп. панове: повітовий комісар п. С. Корженьовський, окружний шкільний інспектор п. Кордидик і Др. Т. Бекеш.

Збори відкрив привітною промовою тов. М. Кульчицький, в якій згадав пам'ять упавших в бою товаришів, причім присутні повстали з місць.

Головою зборів запрошено бути Вп. п. інспектора О. Кордидика.

Збори велись оживлено. Учительство в своїх промовах заявило, що не схилить прапора, який піднесло за освободження рідної школи з пут обскурантизму і класовости та змагатись ме за забезпечення стану учительського під зглядом матеріальним, моральним і правним! Учительство виїде поза межі свого Ghetto, так оберігане доте-

перішними шкільними законами і званими та незваними до цього властями. Учителство признає, що місце йому серед рідного народу, у всіх моментах і на всіх царинах його життя!!!

На зборах промовляли Вп. панове: голова зборів п. О. Кордидик, п. комісар С. Корженівський і п. Др. Бекеш, запевнюючи, що учитель народний найде тепер піддержку зі сторони демократичних елементів і власти — а від учительства дождають активної участі у творенні нашої національної будучности!

Нововибраний Виділ бажаючи увійти в контакт з другими однородними учительськими організаціями, просить всі українські газети, перепечатати звістку про відновлення окружного відділу „Взаємної помочі учительської в Сколім“.

Андрій Івашків
голова.

Марія Сембратович
секретар.

Із села

Шановна Редакціє!

Звертаюсь до Вас з отсими словами і маю намір завітати із просьбою поважану Редакцію, щоби подала в своїм часописи нашу зверхність комісаріату села Уголни, як они в теперішнім такім тяжкім часі нашої української боротьби стараються усіма силами в змові із Поляками будувати замість України Польщу. — Смутно нам нині дуже молодим людям, котрі через такий довгий час австрійської війни впродовж чотирох і пів року не були дома. А що колись у нас за спокою в селі Угольні знаходилися громадський шпихлір, шталяня „Просвіти“ як також машина із усіма приладами до виробу масла і також громадський склеп, котрий давав так хороший прихід громадї.

І не було би нам нині такого жалю, если би село Уголна так було ізнищене через неприятельські війська, як иньші громади, але наше село стояло як писанка колись, так і нині стоїть нерушено, і як би були такі люди, котрі би могли підтримати той добробут громадський. Але що, коли наша громада місто дбати о лад і шорядок і старати ся, щоби зробити для себе і своєї громадї ліпшу долю, то они її еще гірше закопують і чим раз з дня на день гірше.

Та на сором нашої громадї Угольні, що они ще нині сплять таким сном твердим, віковичним. І місто піднести і отворити громадський дім і читальню і спомогати і будувати Україну, що цілий новий громадський комісаріат як також і новий теперішний писар, котрий лише на око Українцем, а за шкірою перший зрадник України, зробив схід у Мендія Ротбавма, бо він має громадський склеп, трафіку, шинок і те все без концесії і там наш новий комісаріат має читальню і громадські наради відбувають ся і спомогають жида, котрий узяв в Угольні посесію перейшло 80 моргів і купив уже в Стрию дім за 80 тисяч.

До того тримають в селі писаря Поляка і лісничого Поляка, котрий зробив ся про людске око Українцем. зібрав збіже і худобу із двора Уголни і ночною спродав і за одну фіру хашу бере по 60 К і зібрав усі ті гроші перейшло 22 тисячі при помочи нового комісаріату.

Одержавши перепустку до Отеневич передав їх Палякови дідичови Бохинському, котрий ті гроші передав на польський легіон, щоби нас Українців могли ліпше бити.

І так наш комісаріат цілий йде з лісничим Скориком рука в руку, і він їм дає із ліса що найліпші дрова, котрі перевозують ночною і так продають цілу громаду.

І так ганьба, ганьба і ще раз ганьба їм за зраду. І просимо Вас, наші Добродії, гоможіть нам бодай через Вашу газету, може пробудять ся наші громадяне із віковичного сну і возьмуть ся до ліпшої праці на нашій Українській землі.

Ф. М.

ВІЛЬЗОН.

Амстердам, 3. І.

Президент Вільзон промовляв в Манчестер (Англія), де говорив між иншим так: Тепер розходить ся по світі голосний клич людскости. Ми не слухаємо внесків політичних партій, лише йдемо за голосом людства. Я не числю на се, що усі подробиці, нашої угоди мирової будуть вдоволяючі, але мусимо пильнувати сього, щоби їх поволья поправлювати. Скоро світ має остати громадою приятелів, то мусить він орудувати і средствами до приязни і постійних приятельських зносин, які уможливають усунути труднощі, заки вони іще малі. Желая собі, щоби не лишень Америка та Англія, але й Франція та Італія та увесь світ вступили в союз, щоби ми себе признали передовсім приятелями людства та зєднали ся до тріюмфу права.

Роттердам, 31. XII.

Daily Chronicle упевнює, що звіти преси про мирові переговори не будуть підпадати жадній цензурі, тому що американське та англійське правительство суть за забезпеченням пресі як найбільшої свободи.

Гага, 31. XII.

Париський Le Temps грозить Німеччині проволокою мирових переговорів, скоро вона не виключить з краю членів московського правительства.

Вибори в Англії закінчили ся повною побідою правительственной партії. З того вносять дипломатичні круги, що вплив Англії на переговорах супроти Франції та Італії буде сильніший, що Льюїс Джордж вступить ся за супокоєм в Європі та що він не допустить до неоправданих анексій (заборів). Англійський парламент скликаний на 27 січня с. р.

Рим, 3. I.

Сьогодні приїхав сюди Вільзон На двірці по-
вітав його король, королева та міністри. Величе-
зна толпа людей витала його з незвичайним оду-
шевленням.

Гага, 3. I.

Evening News доносять, що є запевнений со-
юз народів. Клемансо та Льюїс Джордж заявили
се в імені своїх народів.

Ціріх, 3. I.

Corriere della Sera звертає в острій спосіб
проти Клемансо і Пісона, які самовільно хотять
розділити увесь світ. Побіда приносить не лишень
права, але й обов'язки, а слова Вільзона про
справедливість не сміють лишити ся пустою ба-
лаканиною. Треба отже оперти ся імперіялізмови,
бо инакше ніколи не скінчить ся війна.

Берно, 3. I.

В Англії панує велика нехіль та здивованне
з причини бесіди Клеманса. Угода між поглядами
Вільзона а Клемансо є неможлива, скоро націо-
нальні ітереса не уступлять місця загальним.

Влучення Німців до Чехії не є остаточно по-
лагоджене — так пише „Times“. Се рішення запа-
де на мировій конференції після національної за-
сади. Всякі спроби заскочувати мирову конфере-
нцію, можуть звернути коаліцію проти тих, що так
роблять.

Гага, 3. I.

Daily Mail доносить, що мирова конфе-
ренція розпочнеть ся 13. січня.

З Росії.

31. XII.

Після Daily Mail опустили Петербург послідні
дипломати. Заступники неутральних держав в Мо-
скві відїхали також.

Базель, 31. XII.

Matin доносить: Бувший міністер Мілюков
мусів виїхати з Парижа за свою політику, прихиль-
ну Німцям.

Послідні вісти.

На чолобитню, вислану іменем віча в Стрию
2 с. м. Петлюрі, наспіла днесь до редактора де-
пеша: „Бажаю успіху у вашій боротьбі за визво-
лення великої України від давних ворогів. — Петлюра“

Редактор: Андрій Микитяк.

Ч. 479.

КОНКУРС.

Повіт. державний Комісаріят в Жидачеві
розписує отсим конкурс на повітового люстра-
тора лісів.

До політ. повіту Жидачів належить 73 громад.
Кандидати, що убігати муть ся о посаду, му-
сять крім достаточної фізичної здатности, ствер-
дженої двома лікарями, посідати слїдуючі услїва:

- 1). Укінчений 24. рік житя;
- 2). Укінчену лісову академію, а принайменше
середну лісову школу;
- 3). Бездоганний спосіб поведеня;
- 4). Знаємість державного язика в слові і пи-
сьмі, а крім того язика польского, жидівского і ні-
мецкого;

5). Найменче однорічну лісову практику.
Платня і належитости за службові обїздки
після умови.

Поданя належить вносити до повіт. держ. ко-
місаріату в Жидачеві в термінї до 31. січня 1919.

Повіт. держ. комісар
Др КАЧМАРСКИЙ

Лікар Др. Лінскер

вернув і мешкає при
ул. Потоцького 8,
— 1. поверх. —

Др. Евген Гайдукевич

б. секундар шпиталя
.....в Чернівцях.....

ординує в хоробах вну-
трішних і хірургічних
при вул. Дра Олесницького
(Трибунальська) Ч. 25. II. п.
від години 2 — 4 пополудни.....

ДРУКАРНЯ

АВГУСТА ОЛЬБРИХА

В СТРИУ.

Приймїть хлопця до практики
з укінченою 3. виділовою або
2. гімназіальною. — — —

Друком Августа Ольбриха в Стрию